

The background features a warm, golden-yellow map with intricate lines and a compass rose. A large, dark red quill pen is positioned vertically on the left side, and a portion of a brass compass is visible at the bottom left. The title is written in a bold, black, serif font with a white outline.

JÉZUS 7 REFORMÁCIÓS ÜZENETE

SZÁRDISZ

**LÁTSZAT -
KERESZTÉNYSÉG
AKKOR ÉS MA**

Szárdiszt **ie. 12. században**
alapították és Lídia, a nyugat
Anatólia területén lévő
birodalom fővárosa volt.

Legismertebb uralkodója
Krózus (ie. 598-547), aki
gazdagságáról volt híres.
Szárdisz az ő idejében érte el
dicsősége csúcsát.

A város gazdagságának
forrása a **textilkereskedelem**,
és a városon keresztül folyó
és **aranyat hordó Paktolosz**
folyó (a mai Gediz Nehri).

Szárdisz legjelentősebb kulturális hagyatéka a **pénzverés**, amit az is bizonyít, hogy még a Perzsa hódítást követően is itt verték a Perzsa birodalom egész nyugati részére az érméket.

Az 1968-as ásatások feltártak egy aranyöntödét, amely Krőzus idejére datálható.

Homérosz is említést tesz a városról az Íliászban

Szárdisz gazdagságát mutatja, hogy a karneol (Jel 4:3; a görög eredetiben sardion) és a szárdonix (Jel 21:20) **drágakövek a városról kapták nevüket.**

Remek földrajzi helyzete (öt kereskedelmi út kereszteződésénél épült) nagy részben hozzájárult ahhoz, hogy **jelentős üzleti központtá váljon.**

**Szolón Krózus előtt
Gerard van Honthorst**

Az ókorban általános vélemény volt, hogy „a szárdiszi fellelgvár bevétele ... a lehetetlennel egyenlő” (Lukianos, Merc. Cond. 13).

Vesztét nem egyszer az ebből fakadó hamis biztonságérzet okozta.

Szolón, a törvényadó, látogatása alkalmával az elbizakodás veszélyére figyelmeztette Krózust.

Kürosz 14 napig eredménytelenül ostromolta a várost.

Majd Hüroiadész, Kürosz egyik harcosa, megfigyelte, hogy amikor az egyik védőnek véletlenül leesett a sisakja, az kijött érte a sziklák között.

Éjszaka egy csoport katonával sikerült feltárni a titkos utat és a sziklahasadékon keresztül felmásztak a városba.

**Felérve, döbbenten vették észre, hogy a várat senki sem őrzi. A város lakói olyan biztonságban érezték magukat, hogy még őrséget sem állítottak.
(Hérodotosz 1.47-91).**

Mivel ennek a **Perzsa provinciának a fővárosa** lett, közvetlen „császári út” épült, amely összekötötte Szúzát Szárdisszal.

Ie. 334-ben önként megadta magát Nagy Sándornak.

Ezután a Szeleukida birodalom fővárosa lett.

De ie. 213-ban

III. Antiokhosz az őrség figyelmetlenségének köszönhetően bevette.

(Thuküdidész, PW 1.115).

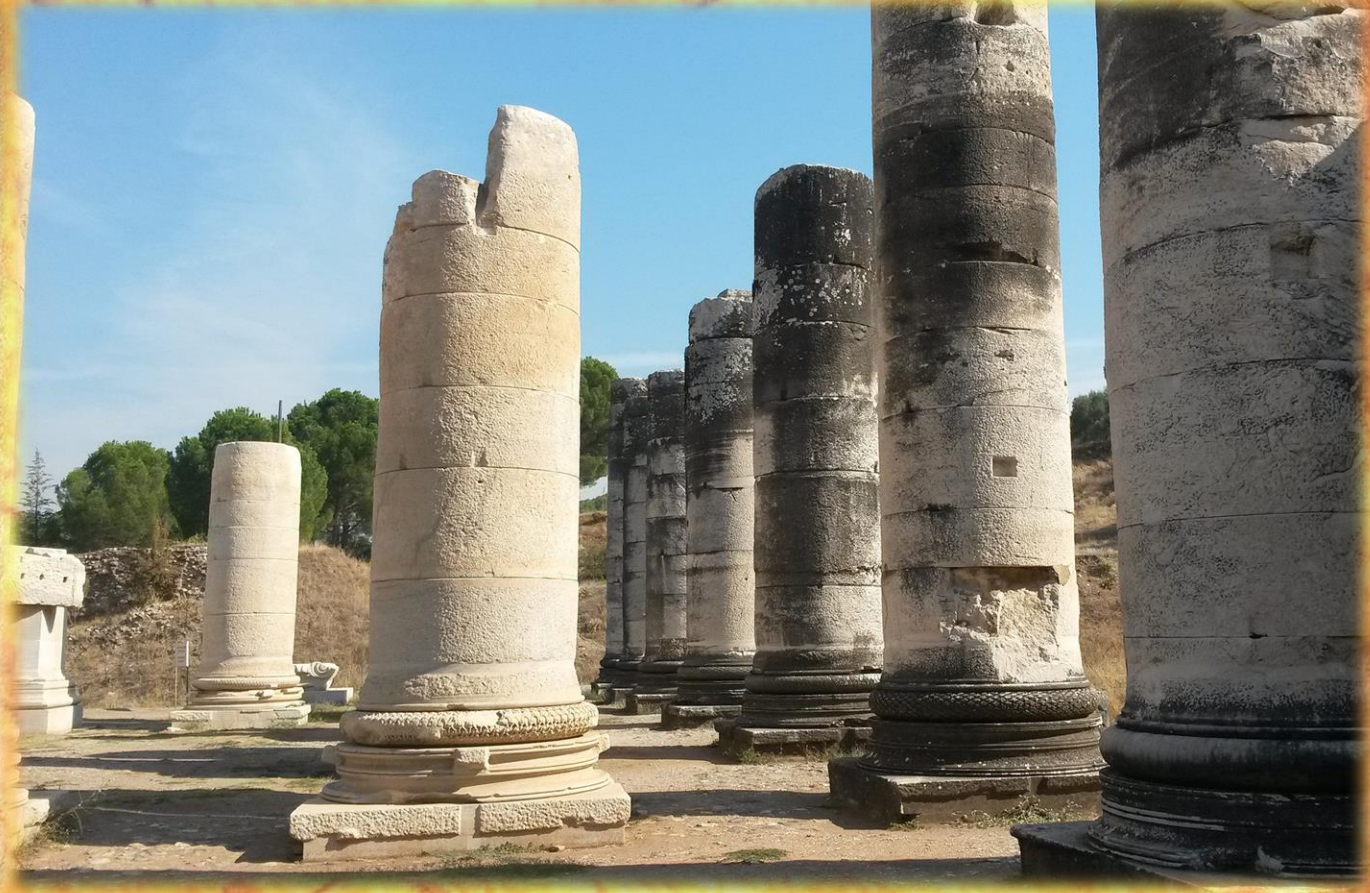
Szárdisz **isz. 17-ben**
egy erőteljes éjszakai
földrengés áldozata lett,
ami mély nyomokat
hagyott az egész régióban.

Tiberius császár tíz millió
szesztercius anyagi segély
mellett öt évre elengedte
a város adókötelezettségét
(Sztrabón 13.4.8).

Az újjáépült város
a „Cézárea” nevet viselte
az uralkodó tiszteletére.

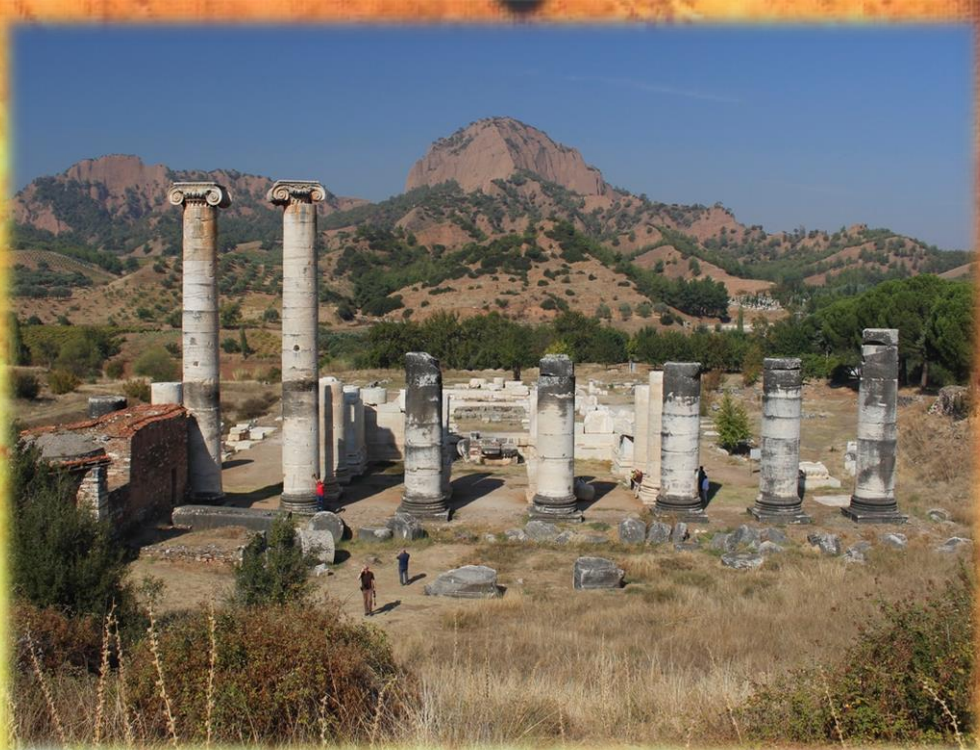
Vallási kultuszok

**A város védelmezője Kübelé volt,
akit a nemzet anyjaként tiszteltek.**

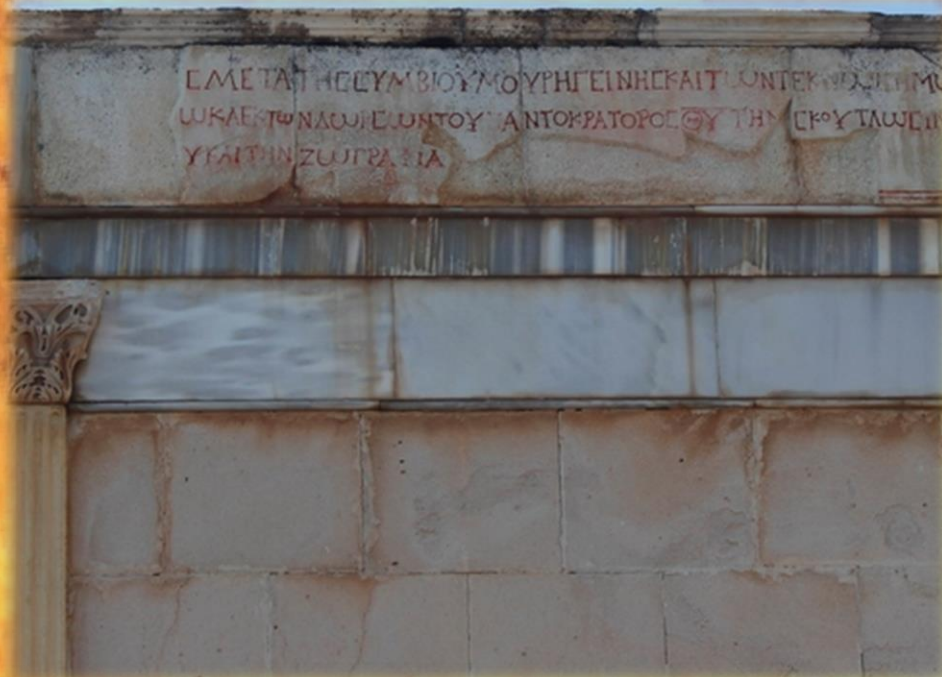
Artemisszion

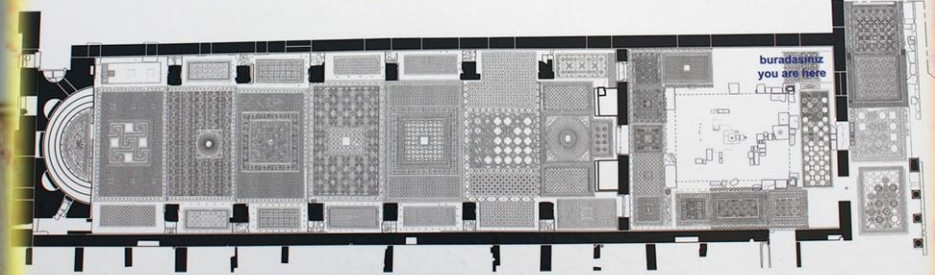

HAVRA (SINAGOG) SYNAGOGUE

ana salon
main hall

ön avlu
forecourt

buradasınız
you are here

Roma Hamam Ginasium kompleksinin güney-doğu kanadında yer alan bu abidevi Havra, geç antik dönemde zengin Musevi cemayetinin merkezi olarak hizmet vermiştir. 1962 yılında bulunduğu, burası, döneminin en büyük havrası olarak biliniyordu. Yapı ve dekorasyonları kısmen restore edilmiştir.

This monumental synagogue occupied the southeast corner of the Roman bath gymnasium and served as the center of a prosperous Jewish community during antiquity. Discovered in 1962, the building is the largest known synagogue of the Diaspora period. The structure and its decoration have been partly restored.

Havraya, doğu tarafında yer alan bir ön avludan girilmektedir. Ön avlunun dört bir

The synagogue was entered through a colonnaded forecourt to the east. The forecourt

A gyülekezet

Szárdiszi Melitón (†180)

Valószínűleg Pál több éves efézusi tartózkodása során alakulhatott. (ApCsel 19:10).

János napjaira „halott” közösség lett (3:1).

A későbbiekben püspöki székhely. Melitón püspök korai kereszténység kiemelkedő írója, 165 körül egy Jelenések magyarázatot is írt.

Nyugodt körülmények

**Szárdiszbán nem fenyegette
semmilyen veszély
a keresztyének életét.**

**Nincs sem külső sem belső
ellenség. Már Sátánt sem
érdekli a gyülekezet.**

**Szép csendben folyik
az egyházi élet,
az istentiszteleti rendtartás.**

Jézus a Nagy Orvos

Krisztus - El Greco

**„A Sárdisbeli
gyülekezet angyalának
is írd meg:
Ezt mondja az,
akinekél van
az isteni hét lélek
és a hét csillag.”**

(Jel.3:1)

Halálos diagnózis

**„Tudom
a te dolgaidat,
hogy az a neved,
hogy élsz,
és halott vagy.”**

(Jel.3:1)

Miért pont én?

„nem találtam a te cselekedeteidet Isten előtt teljeseknek” (Jel.3:2).

Olyan veszély ez, amelyre Jézus így figyelmeztet:

„Jó a só: de ha a só megízétlenül, mivel sózzák meg? Sem a földre, sem a trágyára nem alkalmas: kivetik azt.” (Lk 14:34-35).

Nem elég?

**„Isten! hálákat adok
néked, hogy nem vagyok
olyan, mint egyéb
emberek, ragadozók,
hamisak, paráznák, vagy
mint ím e vámszedő is.
Böjtölök kétszer egy
héten; dézsmát adok
mindenből, amit
szerzek.” (Luk.18:11-12)**

Az istentisztelet nem elég

Mit csinál a gyülekezet ott, ahol él? Csupán jelen van, vagy jelenlétének vannak látható, kézzelfogható gyümölcsei?

Ez a valódi, a hiteles mérték!

Ha a gyülekezet csak istentiszteleteket tart bármilyen sokan vesznek is rajtuk részt, az önmagában kevés

A külsőség, mint bálvány

Szárdisz = vallásos múzeum

Látszatkereszténység

**„Mindenekelőtt
oltalmazzatok meg
magatokat
a farizeusok
kovászától, mely
a képmutatás.”
(Luk.12:1)**

Ne színészkedj tovább!

Jézus gyógyszere

**„Vigyázz,
és erősítsd meg
a többieket,
akik haló félben
vannak.”**

(Jel.3:2)

Hét lélek és hét csillag

„A Sárdisbeli gyülekezet
angyalának is írd meg:
Ezt mondja az, **akinél
van az isteni hét lélek
és a hét csillag.**”
(Jel.3:1)

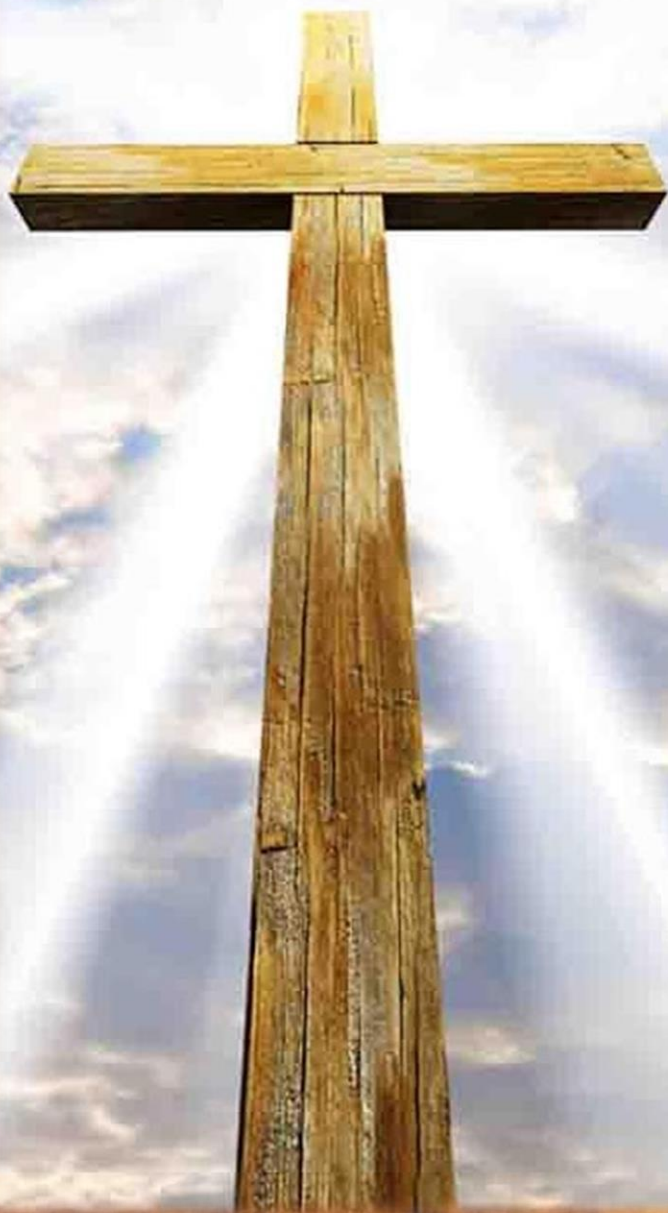
„Lázár, jöjj ki!”

Munkaterápia

„aki mást felüdít, maga is felüdül!” (Péld.11:25)

„Az egyház csak akkor élhet Krisztus jelenlétének az erejével, ha tevékenyen vesz részt Krisztus munkájának a végzésében.

Az egyház igazi élete attól függ, hogy hűségesen tölti-e be Urától kapott megbízatását. Ennek a munkának az elhanyagolása idézi elő az egyházban a lelki gyengeséget és hanyatlást.

**Ahol nem munkálkodnak erőteljesen másokért, ott elfogy a szeretet és meggyengül a hit.”
(E.G.White, Jézus élete 731.o.)**

Emlékezz, tartsd meg, térj meg!

„Megemlékezzél azért,
hogyan vetted és
hallottad; és tartsd
meg, és térj meg.
Hogyha tehát nem
vigyázol, **elmegyek**
hozzád, mint a tolvaj,
és nem tudod, mely
órában megyek
hozzád.” (Jel.3:3)

Maradék

**„De van Sárdisban
egy kevés neved, azoké
akik nem fertőztették
meg a ruháikat:
és fehérben fognak
velem járni;
mert méltók arra.”
(Jel.3:4)**

Eredmény

„Aki győz, az **fehér ruhák**ba öltözik; és nem törölöm ki annak nevét az **élet könyvéből**, és **vallást tesz**ek annak **nevéről** az én Atyám előtt és az ő angyalai előtt. Akinek van füle, hallja, mit mond a Lélek a gyülekezeteknek.”
(Jel.3:5-6)

Fehér ruha

Ajándék!

Megmaradó név

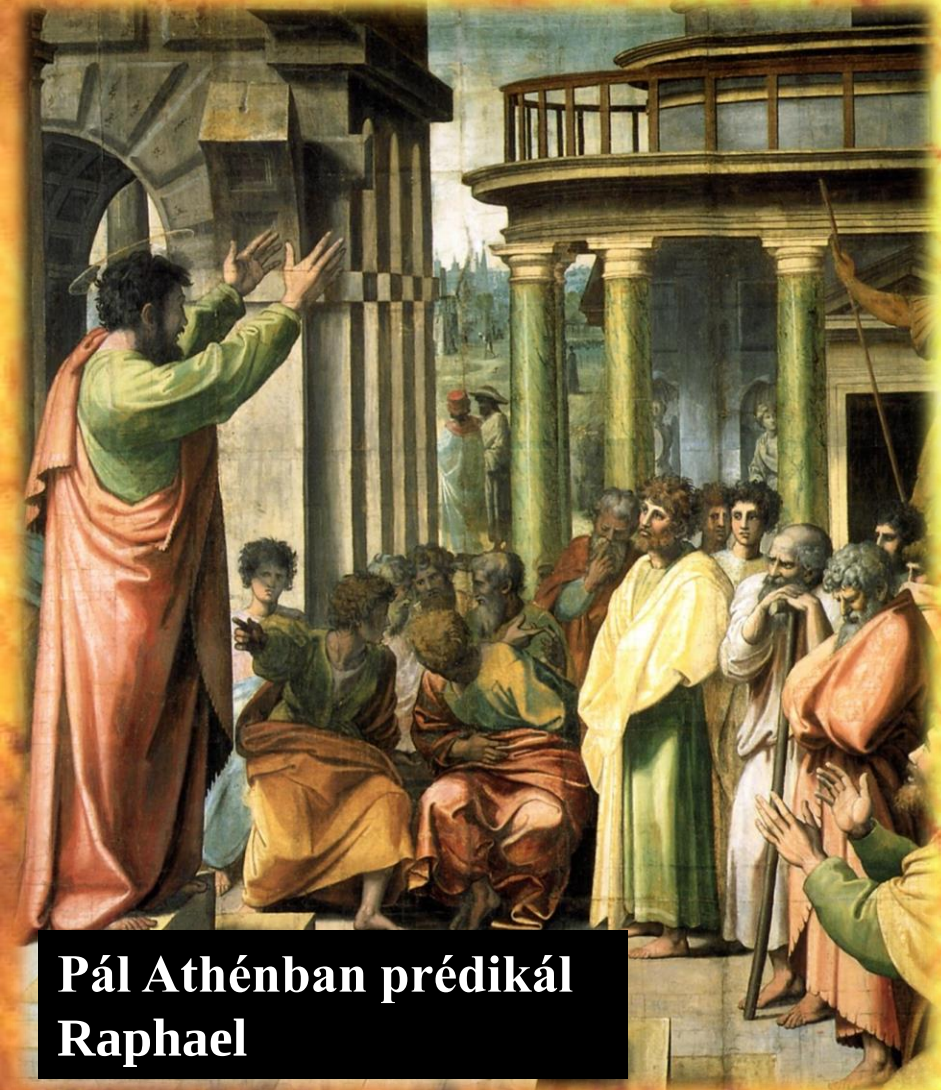

Az élet könyve

**„És látám a halottakat,
nagyokat és kicsinyeket,
állani az Isten előtt;
és könyvek nyittatának
meg, majd egy más
könyv nyittaték meg,
amely az életnek
könyve.” (Jel.20:12)**

Vallástétel

**Pál Athénban prédikál
Raphael**

**„Mert valaki szégyell
engem és az én
beszédeimet e parázna és
bűnös nemzetség között,
az embernek Fia is
szégyelni fogja azt,
mikor eljő az ő Atyja
dicsőségében a szent
angyalokkal.”**

(Márk 8:38)

Mai reformációs üzenet:

**„Serkenj föl, aki aluszol és támadj fel
a halálból, és felragyog tenéked a Krisztus.”**

(Ef.5:14)